

יו"ל ע"י ביה"כ

"ברכת אליהו" - רכסים

בראשות מורנו הרה"ג

ר' יהושע אבא שאול שליט"א

י"ח טבת
התשפ"ד

דיחי

גיליון
50

העלון הקהילתי לשבת

עטרת מדרבי

ע"ש הגה"צ הרב אבא מרדכי אבא שאול זצ"ל

מכון ללימוד ולחיפה

בית הכנסת ובית המדרש

ברכת אליהו

חזון אש 39

זמני השבת

רכסים | לוח חזון יוסף

16:12 בריסת שבת

17:23 יצאת שבת

17:45 רבנו הם

פניני הפרשה

מתוך הספר "וילקט יוסף"

"בְּקִבְרֵי אֲשֶׁר פָּרִיתִי לִי" (ב, ה)

מדוע הוסיף יוסף מילים אלו שלא נאמרו ע"י יעקב? מפני שיוסף היה ירא שפרעה יאמר שיעקב מבזה את מצרים, מבזה את מתי מצרים, ולא רוצה ליקבר ביניהם, ולכן אמר יוסף הטעם - מפני שקנה לו שם מקום קבורה בחייו, ולכן אין בזיון למצרים כאשר יקבורוהו בחברון.

"מֵתָה עָלַי רַחֵל" (מ"ח, ז)

כאשר לבן חיפש את התרפים, אמר יעקב "עם אשר תמצא את אלוהיך לא יחיה", ובעוון זה מתה רחל. יעקב מאשים את עצמו שגרם את מיתת רחל, על-י - כסיבתי ובאשמתי מתה רחל.

"אֲסִרִי לְגַפְנֵי עִירוֹ" וְלִשְׂרָקָה פָּנֵי אֲתָנוּ" (מ"ט, י"א)

אדם שרוצה לקשור את אהונו לגפן או לענף של גפן, עלול הוא לעקוד את הגפן. כי זמורות הגפן חלשות, ואילו אצל יהודה שיש הרבה גפנים, לא איכפת לבעל הכרם שיעקר גפן אחת שלהם, כי הם התברכו בהרבה גפנים.

לב הפרשה ר' יהושע אבא שאול שליט"א

נחלת הארץ ושאר ברכות בלימוד התורה הקדושה
בפרשתנו רואים, כששם יוסף הצדיק ע"ה את בניו מנשה ואפרים ע"ה להתברך מיעקב אבינו ע"ה, שכל יעקב אבינו את ידיו ושם את ימינו על ראש אפרים, ואת שמאלו על ראש מנשה, ועל זה כתוב "ויאמר יוסף אל אביו לא כן אבי כי זה הכרם שים ימנך על ראשו: וימאן אביו ויאמר ידעתי בני ידעתי גם הוא יהיה לעם וגם הוא יגדל ואולם אחיו הקטן יגדל ממנו וירעו יהיה מלא הגוים" (פנ"ח פ"ח - י"ט) וצריך התבוננות, מדוע באמת הקטן זכה ליותר, וכמו שפרש"י שעתיד יהושע בן נון לצאת ממנו, ויותר צריך הבנה מדוע בגלל זה, נאמר בספוק "ויברכם ביום ההוא לאמור בך יברך ישראל לאמר ישמך אלהים כאפרים וכמנשה וישם את אפרים לפני מנשה". ופירושו הפסוק: א. שכשיהודי יברך את בנו, יקדים אפרים למנשה, ב. שהקדימו בכרכתו לגבי הדגלים, ובחנות הנשיאים. והמוה מדוע עד כדי כך, ומדוע לא הספיק, עצם ברכתו הנשגבה של יעקב אבינו ע"ה, ואיזה צורך יש בתוספת הקדמות הללו.

וגלע"ד בס"ד דמתוך פרש"י והפסוקים, רואים הברל בין אפרים למנשה, דמנשה היה ממונה על ביתו של יוסף הצדיק, שהיה מלך והוא היה המוציא והמביא לכל עניני החדש שעשה יוסף הצדיק עם מצרים, וכן להבדיל עם האחים הקדושים, אבל אצל אפרים כתב רש"י על הפסוק "ויאמר ליוסף הנה אביך חלה", יש אומרים אפרים היה רגיל לפני יעקב בתלמודו, וכשחלה יעקב בארץ גושן, הלך אפרים אצל אביו, למצרים להגיד לו, הרי מצינו שאפרים היה בו כח, לימוד התורה הקדושה, ואילו אצל מנשה, מצינו שהיה בו כח החסד וכיבוד אב, ולכן כשבא לברכם יעקב אבינו ע"ה "גם הוא יהיה לעם וגם הוא יגדל", ופרש"י שיצא ממנו גרעון, שהקב"ה עושה נס על ידו, ומדוע זכה בגלל כבוד אב, כמו שפרש"י שאביו, הוא יואש אבי העזרי, שנקרא כן שהיה מבני אביעזר בן גלעד בן מנשה, והוא חובט את החיטים, וגרעון בנו היה כוכרן בככרה, ומפחד המדינים ששלטו באותה תקופה, אמר לאביו אבא, זקן אתה, ואם יבטלו העובדי גילולים, לא תוכל לנוס מפניהם, לך אתה, ואני אחבוט בקורת בית הבר, (שופטים פ"ו פ"א) אמר לו המלאך, קימת מצוות כבוד אב, ראוי אתה שיגאלו על ידך, (ד"ק שם) אבל אצל אפרים, שהוא כח התורה, יוצא ממנו יהושע בן נון, שעליו נאמר "נער לא ימיש מתוך האהל" (שמות פ"ג פ"א) שלא מש מאהלה של תורה, ובזכות לימוד התורה, נחלו את הארץ, ולכן הוסיף רש"י, שעתיד יהושע לצאת מאפרים, שינחל את הארץ וילמד תורה לעם ישראל, ולכן שם יעקב אבינו ע"ה את אפרים לפני מנשה כדגלים ובחנות הנשיאים, ואף כל אב, כשמברך את בנו, יקדים את אפרים לפני מנשה, והיינו שיקדים כח התורה לשאר המצוות.

וזה מסר בשבילנו שלפעמים אדם נוטה מיד לעסוק בשאר הדברים, ואפילו בעסקי מצות, ועיקר הברכה ונצחון אויבנו, הוא בעיקר על ידי התורה הקדושה בלימודה.

ויהי רצון שנזכה להרכות בלימודה, ועל ידי כך נחל את ארצינו הקדושה בשלימות בקרוב כביאת גואל צדק במהרה בימינו,

אמן.

זמני תפילה

יום הולד

שחרית: 07:45

מנחה: 20 דק' לפני השק'
ערבית: 13 דק' אחרי השק'

יום שבת

מנחה עש"ק - 16:17

שחרית שב"ק - 06:00

שחרית שב"ק ב' - 08:10

מנחה גדולה - 12:20

תהילים לילדים - 12:50

מנחה מניין ב' - 15:42

ערבית מוצש"ק - 17:20

אבות ובנים - 17:50

הודעות הקהילה:

+ הדים נרחבים לכנס שהיה כמוצ"שק פרשת ויגש, בחיזוק ושיחות שנמסרו ע"י מורנו הרב שליט"א, המרא דאתרא הרה"ג זוננפלד שליט"א והרה"ג יוסף צבי בן פורת שליט"א. ברכת תודה וברכה להרב גבריאל קרן שליט"א מחברי קהילתנו על ארגון הערב המרומם.

+ נציבי השבת נתרם ע"י מורנו הרב שליט"א לע"נ הטהורה של אביו הרה"ג אבא מרדכי בן בניה זצוק"ל.

+ זכות גדולה לתרום בימי ה"שובבי"ם ת"ת" לעונג שבת בשבתות ה"שובבי"ם ת"ת", ניתן לזכות בזכויות לימוד התורה בשב"ק, בתרומת נציב שבת בסכום של 150 ש"ח חד פעמי, פרטים אצל הגבאים.

העלון לרפואת

הרכנית דפנה בת רחל תחי'

פרנסי השבוע

ניתן להוריש שמות להעלה/לרפואה/לענין

לע"נ הרה"ג אבא מרדכי בן בניה זצוק"ל
גלבע"י"ז טבת תשע"ז ת.ג.צ.ב.ה

נאוֹלָה ברחמים
 "כִּבְס פִּינָן לְבָשׁוּ וּבָדַם עֲבָדִים סוֹתָה" (בראשית מט, יא)
 הסבר נפלא בדרך הדמו על אודות הנאוֹלָה העתידה מצא מרן האור החיים הקדוש זיע"א בפסוק, וכך ביאר: כדי שתבוא הנאוֹלָה לישראל, צריך שתהיה להם זכות של לימוד ועסק בתורה, ובלי זכות זו, הנאוֹלָה תתעכב מלבוא. וזו כוונת הפסוק: "כִּבְס כִּיּוֹן לְבָשׁוּ" – אין "ייוֹן" אלא תורה שנמשלה ליוֹן, כלומר ישראל צריכים "לכבס" ולטהר את נשמתם ונפשם על ידי שיעמלו בתורה הקדושה שנמשלה ליוֹן, ומכוחה של תורה יזדככו והיו ראויים לנאוֹלָה השלימה – נאוֹלָה אמנם. אולם אם לא ירצו ישראל לעסוק בתורה הקדושה לעת זמן הנאוֹלָה, אז יתקיים בהם המשכו של הפסוק: "וּבָדַם עֲבָדִים סוֹתָה", כלומר יטרכו ישראל להתייטר בייסורים קשים (ה' יצילנו), ובעזרתם תזדכך נשמתם של ישראל כדי שיהיו ראויים לנאוֹלָה עולמית, ולזה רמזה התורה הקדושה באומרה: "וּבָדַם עֲבָדִים סוֹתָה", וידוע שהדם רומז למידת הדין והדברים מרעישים ומחייבים; כי מכאן אנו למדים שהנאוֹלָה ברא תבוא, אלא שהשאלה היא אין תיראה הנאוֹלָה עצמה – האם היא תהיה נאוֹלָה כחסד וברחמים, או שמא תהיה חליה נאוֹלָה מתוך יסורים וסבל (ה' יצילנו). ובמי תלוי הדבר? ומי יקבע? אין תיראה הנאוֹלָה? אין הדבר תלוי אלא בנו! בדיעבד יקבעו אין תיראה נאוֹלָתה, נאוֹלָת רחמים וחסד, או שמא נאוֹלָת דין וייסורים! הבה נתאמץ ונשתדל לעסוק יותר בתורה, להרבות תורה בישראל, כי בזכותה נזכה לנאוֹלָת חסד ורחמים.

שבת שלום

'יששכר המודר גרם'

בברכת יעקב לשכטי י-ה, כרכו ליששכר שכחמוד גרם הרובץ בין המשפטים. וביאר רש"י הרמזו על שבת התורה הסובל עול התורה כחמוד חזק ואין לו זמן לנח אלא בין התחומין. והנה בתרגום ביאר זאת שיששכר המודר – עשיר בנכסים ומושבו בין התחומין ורואה חלקו שהוא טוב בפירות, וכובש הוא אויביו והנשארים עובדים לו ומעלים לו מיסים. ובעי ביאור דברי התרגום המדבר בענייני העולם הזה בשבת יששכר.

הקדושת לוי על 'יששכר יעקב' מביאר את ל' המדרש 'ביקש יעקב לישב בשלושה שאף במקום פחד, יעקב היה דרכו לקבל כל הבא עליו באהבה והאמין שכל מה שעושה ה', תמיד הכל לטובה. מכאן רואים ש'ישיבה' זוהי צורת חיים בקישור תמידי לבוא וכך אף יששכר הרובץ בין התחומין שלמד תורה ועסק גם בגשמי הנצרך, תמיד הייתה מטרתו אחת, לקשר הכל לה'. וזה הדגש על העשירות ב'חמוד' הרי זה בא לקידוש החומר שסיגל את הכל לה' ונהיה 'עשיר' ברוחניות וכך ע"י מושבו בין התחומין שהם גם חיי עולם וגם חיי שעה, זכה לאחד הכל לרוחני וזה ע"י שהסתכל בכל דבר וקישרו לכבוד ה' וכך מוכן שחלקו טוב בפירות והיינו תולדות ממעשיו הטובים והמשיך התרגום שבא יששכר לאויביו וכובשם, מרמז על כבישת היצר ועשיית הטוב ויש שכובש ויש שמעלים מיסים ומהו ההבדל? והנה יש וכמאמר האור החיים הקדוש על כנען שכשמצערים את ישראל, הם מתקנים את הניצוצות וכך הם כלים לחלוטין ואין בהם קדושה כלל וזהו שאין מכנען ודומיו גרים.

ויש שהנשארים מעלים לו מיסים שזהו שע"י קידוש החומר הוא זוכה לעלייה רוחנית בעצמו וכמאמר הנועם אלימלך על המדרש שמשנה רבינו נתעשר מפסולת הלוהות. ותמה רבינו וכי אכפת לו מעושר גשמי? ות' שהצדיק ע"י שיש פסולת ורשע, הוא מתקנה וכך מתעלה בעצמו וכגון מ חשבה רעה הנושבת מרשע, היא באה לצדיק כדי שיתקנה ויעלנה מזוקקת. כך יששכר במעשי הרשעים שכבש וביער, זכה שנותנים לו מיסים וזה הדרגות שנתעלה בעבודתו.

ולהידמות ליששכר נעתיר ונזכה לשפעת אור ה' תמיד אכי"ר.

שבת שלום

הרב נתנאל עייאש

הידוך לשונוח השיבה

- א. רחל נקברה בדרך...
- ב. יעקב ברך את מנשה ואפרים...
- ג. יהודה...
- ד. בברכתו של איזה שבט יש נבואה על שמשון?
- ה. הנה אנו...
- ו. בכה...
- ז. בנימין נמשל ל...
- ח. אדם...
- ט. האחים פגעו ביוסף, אולם האלקים השבה ל...
- י. יעקב הוא...
- כ. היה לו הרבה יין...
- ל. השם נגלה ליעקב ב... בארץ כנען
- מ. היה רגיל להשתלח אל יעקב בעת צרתו
- נ. דן דומה ל...
- ס. ב... אל תבא נפשי
- ע. אברהם קנה את מערת המכפלה מ...
- פ. בהלה
- צ. אפרים הוא הבן ה...
- ק. חזקו
- ר. יעקב שם יד ימינו על...
- ש. נתן יד ימינו בשמאלו ויד שמאלו בימינו
- ת. מעמקים

25 דולרים בלבד

בשל כך, נקבע שהפצוץ המאושז בבית החולים הוא אדם אחר, שנפגע אף הוא כתאונה דומה שאירעה באותו זמן, ואילו ממני התיאשו לגמרי. ההודעה זו הועברה גם לילדיי. במשך 6 חודשים הייתי מחוסר הכרה, וכאשר התעוררתי, והחליתי להיזכר מה עבר עליי, נדהמו הרופאים לשמוע שאני עונה על שם אחר לגמרי, ואינני מזוהה עם השם שהדביקו לי בטעות. למותר לתאר שאם ההלם של הרופאים היה כה גדול, לאיזה שיאים הגיעה התרהמה ופיק הברכיים שאחזו בילדיי 'היתומים'. הם לא האמינו שאבא שלהם נשלח אליהם מחדש מן השמים, ולקח להם זמן רב עד שהאמינו שהדבר הוא נכון... לאחר שהתרגלו אליי קמעה קמעה, הודיעו לי הילדים שלאחר ההודעה המרה שקיבלו על 'פטירת', הם מכרו את כל הנכסים שלי... את הבית והרהיטים, את המכוניות ויותר הפצי הרכוש, ולא נותר מהם דבר.

ברם, כיון שהסכף נשמר אצלם, היתה אפשרות לרכוש מחדש בית מגורים, וכך חזרתי לאט לאט לחיי השגרה. ברם, הוסף האיש לספר לראש הישיבה, הדבר שהוציא אותי מהכלים, וגרם לי להתעוררות מרובה בכל הענין הזה של התרומות, היא אותה 'קבלה' שהיתה תלויה בבית הכנסת. כאשר הגעתי להתפלל בפעם הראשונה בבית הכנסת, הבחנתי בקבלה על כסף שנתרם על ידי הילדים שלי 'לעילוי נשמת'... הקבלה נכתבה על ידי וועד בית הכנסת, וכאשר ראיתי את סכום הכסף שהילדים תרמו למטרה זו, הודעתי עד עמקי נשמת. הילדים, שהיו כמובן גם הם עשירי עולם, ומיליוני דולרים מצויים בחשבונות הבנק שלהם, תרמו 25 דולר לעילוי נשמת אביהם. והנה, אומר הגביר, מלבד הודעתי שאפף אותי על הסכום הועיר כך כל שהילדים היו מוכנים לתרום למעני, הסכום של 25 דולר 'הקמין' אותי בכך שהזכיר לי את הסכום שתרמתי לך, ראש הישיבה, כבואך אליי לפני כמה שנים.

הקב"ה הוכיח לי בצורה הכורחה ביותר שאם אני לא ארצה לעצמי, ולעולם הבא שלי, אף אחד לא ידאג לי, גם לא הילדים שלי. ולכן החלטתי לקחת את עצמי בידים, ולהעלות את התרומות שלי ליישיבות ולמוסדות-קודש. בתוך כדי דיבור הושיט הגביר לראש הישיבה צ'ק על סך אלפי דולרים. 'סכום זה הוא על ביקורך הנוכחי, והנה לך צ'ק נוסף על הביקור הקודם שבו נתתי לך 25 דולרים', אמר הגביר, ומסר לראש הישיבה אלפי דולרים נוספים.

רוצה שהסיפור שלך יתפרסם שלח לנו ונפרסם אותו!

סיפור השגחה עהקהילה

סיפור מופלא עד מאוד, המוכיח על השגחה פרטית מיוחדת במינה, והוא מופיע גם בספר 'אמונה שלימה'.
 ראש ישיבה חשוב, שבישיבתו לומדים תלמידים רבים, נסע לאסוף כספים בחו"ל, ונכנס אל אחד הגבירים הידועים וסיפר לו באריכות על צרכי הישיבה שבראשה הוא עומד. ראש הישיבה דיבר ודיבר, והאריך בפרטים על מנת להיכנס לליבו של הגביר. בסיומו של הדברים, הוציא הגביר את ארנקו, הוציא משם 25 דולרים בלבד, ומסרם לראש הישיבה. משראה את עינו הלא טובה של הגביר, החליט ראש הישיבה לא להגיע אליו יותר. אם זה הסכום שהוא מוכן להוזיל מכיסו לאחר שסיפרתי לו כל כך הרבה על הישיבה שלנו, וצרכיה, כבודאי שלא שאלם להגיע אליו יותר.

לאחר כמה שנים צעד ראש הישיבה ברחובה של אחת הערים באמריקה, על מנת להתרים שוב את הגבירים למען ישיבתו. והנה הוא רואה לפתע את הגביר ההוא, שתרם 25 דולרים, הולך לעמותו.

הגביר, שזכר את ראש הישיבה, ניגש אליו, ואמר לו: לאחר שתרמתי לך את הסכום הקטן ההוא, אני מבין שכבודו החליט לא להגיע אליי יותר. ברצוני להודיעך, שהש"ת לימד אותי לקח על מה שעשיתי, וכיום הנה לא אנהג יותר כפי שנהגתי אתכם. אתה מוזמן להגיע לביתי, ושם אתן לך תרומה גדולה. ראש הישיבה הופתע למשמע הדברים, וכמוכן שהגיע לביתו של הגביר, וזה סיפר לו דברים כהווייתם.

כמה ימים לאחר שהייתם אצלי אז, ונתתי לכם תרומה של 25 דולרים בלבד, הייתי צריך להגיע למקום פלוני, וכיון שהמכונית לא היתה אצלי, נאלצתי לקחת מונית. אידע מזלי, והנהג שהסיעני היה שיכור כלום. הוא נהג כמו מופרע, עשה זיגזגים רבים, ואני כבר ראיתי את המות מול עיני. כשביקשתי ממנו לרדת, הורה לאפשר לי לעשות זאת. בטענה ש'עדיין לא הגענו ליעד המבוקש'. הסוף הלא-טוב היה שהנהג השיכור נתקע בקיר, והמכונית התהפכה ונשרפה. הנהג נהרג, ואני צאתי בנס, אבל פינתי אותי לבית החולים כשאני מחוסר הכרה. הנהג, כיון שחלק גדול מנופי נשרף כתוצאה משריפת הרכב, לא הצליחו להחזירי בבית החולים. בלבול נוסף היה שם, כשהמשטרה העלתה השערה, שהפכה ל'זוואית', שאני 'נהרגתי' בתאונה, ולאחר מכן 'חטפתי' את גופתי מזירת התאונה (בשל היותי גביר מפורסם, ו'חוטפים' רצו לקחת כופר גדול).